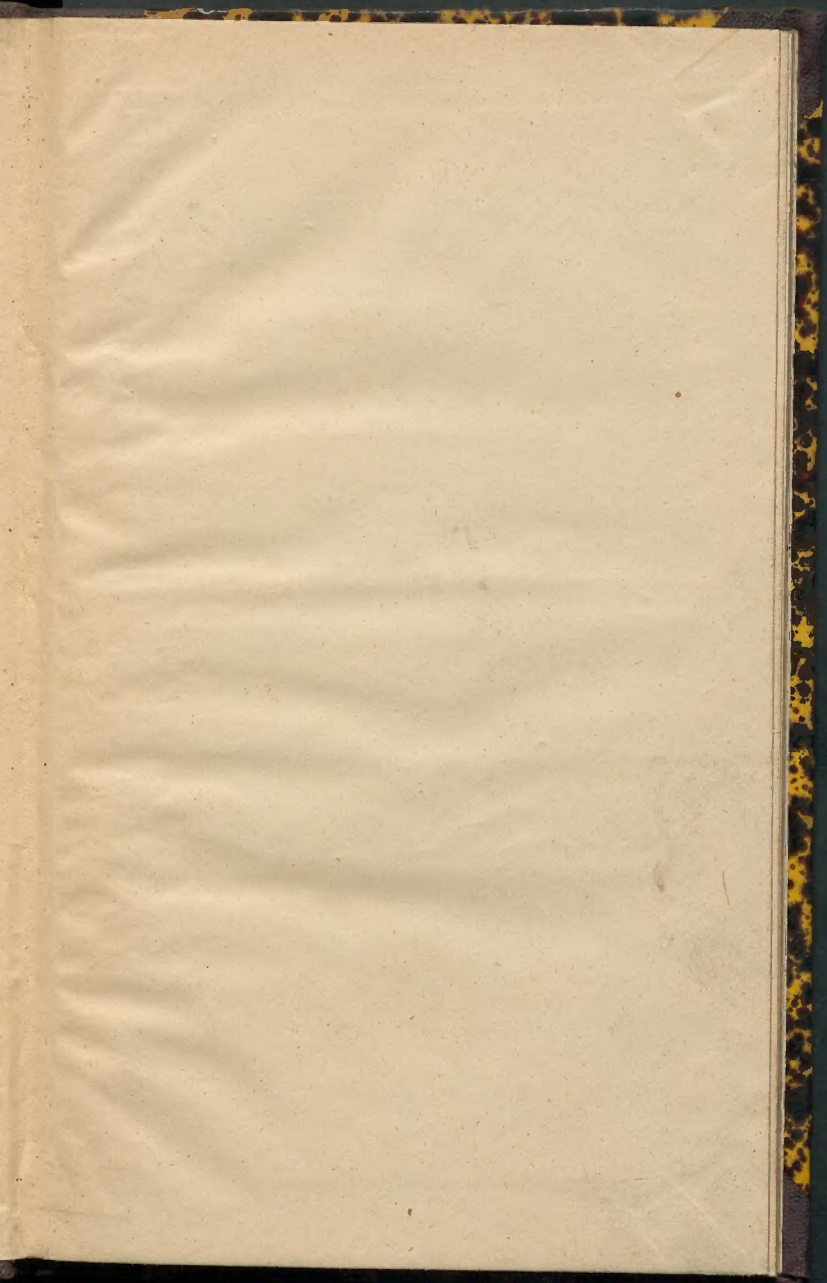

480

The image shows the front cover of a book. The main part of the cover is decorated with a marbled paper pattern, often called 'stone' or 'shell' marbling, featuring a dense, irregular pattern of dark brown and black spots on a yellowish-gold background. There are also small, scattered red flecks. The spine of the book, visible on the left, and the corners, visible on the right, are bound in a dark brown, textured material, possibly leather or cloth. A small, rectangular, light-colored paper label is affixed to the top left corner of the marbled area, displaying the number '480' in a bold, black, serif font.

W. 450.

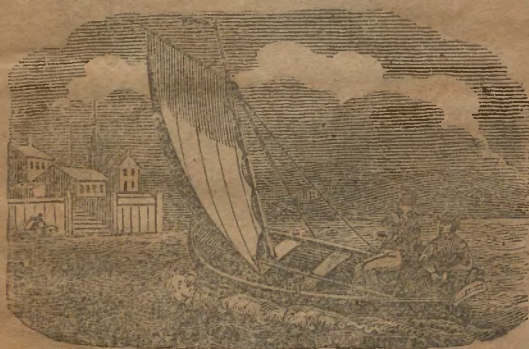
ՍԿԸ 19 :

ԹԱԼԻՒ ԳԱՅԸԳԻՃԸ

ՍԱՏԱԳԱԹԼԸԼԸԳ

ՓԵՔ ԿԻՎԸԼ

տիր :

“Պապամ պանչ , ‘տախմա տողըն
օլանը էյլէ’ տիրտի :”

3 ԻՆՃԻԸ ԷԼԷ :

ՄԱԼԹԱ.

1829 :

1810

34

1810

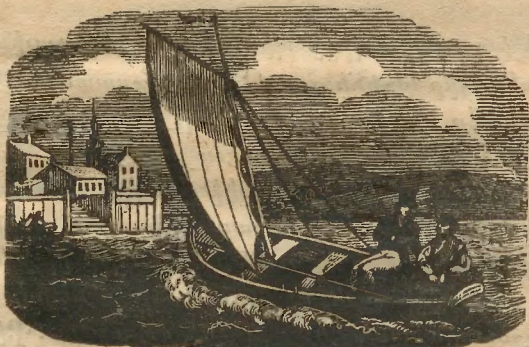
Սայւ 19 :

ԹԱԼԻՒԻ ԳԱՅԸԳՈՐ

ՍԱՏԱԳԱԹԼԸԼԸԳ

ՎԷՔԻԼՂԵԼ

տիւ :

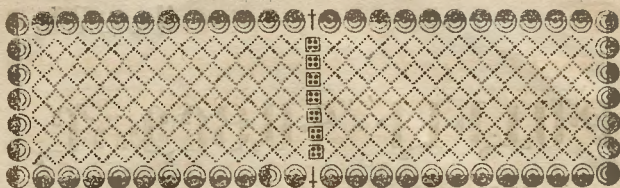

“Պապամ պանկա , ‘տախմա տօղը՝
օլանը էյլէ’ տէրիտի :”

3 Ինճիւ Եիւ :

ՄԱԼԹԱ.

1829 :

ԹԱԼԻԼԻ ԳԱՅԵԳՈՐ

Քիչեղատենին պիւրի՝ պիւր կիւն Թէյմը չային-
տէն պիւր կէշիճի օլուփ՝ պու , “սատազաթ-
լուլու փէք կիւզէլ տիր” սէօզէրի , գայըլըն
գըշընտան կէօրտիւ : Օնան կէօզ տիքէրէք , գա-
հըզճիլլա սէյլէշմէք նիյեէթլէնտի . վէ ծնուն
հալի խուսուսինտէ սօրաբագ , պիւր գարըսը վէ
պէշ էվլատը վար իտուկինի վէ տախի իսթի-
հար գայնաթասը վէ գայնանասընը քէնտի էօլ
չալըշմասընտան պէսլէր իտիյինի պուլտու : Քի-
չեղատէ՝ պուշտան գայըլընա էօյլէ պիւր լազապ
վերմիշ իտիյինին ասլընը պիլմէյէ տահա զե-
հատէ արգումէնտ օլուփ՝ ծնա սէպէպինի սօր-
տու : Կէնճ երկիթ՝ “էյէր պանլա իպն իտէճէք
օլուրսան , ծնու սանլա եէթէրինճէ գօփ գօլայ
աշապիլըրիմ” ճէվապ էթտի . վէ իլէրի սիւր-
մէք արգուլէնիլլա՝ եէլթէնէնլէրճէ սէօյլէմէյէ
պաշլէտի :

“ Վ ալիտ ու վալիտէմ պիւր գաշ երլ մու-

գատտեմ՝ էօլեւի՝ պիր պիւշիւք խօրանթն
(քիւլֆէթ) պրագտըւար : Փէտերիմ պիր դա-
երգճը՝ պէն տէ օնունկա քէնտի խօրանթաունը
պէսլէտիյի գայըղըն չէվերմէսինտէ եարտըմճը-
սլլտըմ : Էօլեւմիւնտէ՝ հագ պօրճլէրինի էօ-
տէմէ իչըն գայըղըմըզը սաթմագ կէրէքլէնիւ-
տի , վէ օնտան տախի կէօգեաշէրիյլէ այըրլ-
տըմ : Լաքին թէսիրլէնտիյիմ իզթիրապ ,
պէնի համարաթլըզն պիզլէտի . զերա գայըղը-
մը թէքրար կէրի սաթըն ալմաղա հէր տիւր-
լիւսիյլէ չալըշաճաղըմ տէտիմ : Պունճա , օ-
նու սաթըն ալան քիմսէյէ կիտիպ նիյեէթիմի
սէօյլէտիմ : Օնուն իչըն եիրմի պէշ ըբեալ վէր-
միշտի անճագ , պանլա՝ սահիպ օլուի , ուպա-
մըն պօրճլէրի խուսուսինտէ էօյլէ իքրամլըճա
տալըանմըլ օլտուղում էճիլտէն , հէր նէ տէմ
եիրմի ըբեալ տօղըուլտապիլէմ , գայըղըն
թէքրար պէնիմ օյաճաղընը տէտի : «Գայըզ
թէքրար պէնիմ օլմըր մու՝ տէտիմ . եիւրէյիմ
ֆիքերտէ սըչըաշըրըտը , պէն տէ նիյեէթիմի է-
լէ կէթիրմէյէ պիր սատագաթլը վէ եագըղըզլը
եօլտալ հէր ճահտըմը էթմէք գարար գըլտըմ :

«Պու էանատէ պիր էյի կէնճ տիլէհլիյլէ էվլէ-
նիպ պիր քիւշիւք գուլիպէտէ կէչընիրտիք : Սաշ՝
համարաթ վէ հաճէթլի իտի : Մուգատիր պի-
լէրէք սիրի պիրիմիզն սէվէրտիք , վէ , հէվէս վէ
ճահտլէրիմիզտէ պիրլէնիպ , նէյէ՞ էլ աթա-
մապտըզ : Պապամ պանլա , տաիմա տօղըու օ-
լանը էյլէ . ղնրէթիլէ շալըշ . էօլշիւյլէ գուլ-

լան . Թանրուա ի թիմանտ էլի . վէ խազնէկի
մուկարէքէլէճէք տիր տէյի թահգիլէն՝ տէ-
րիտի : Պիզ պու նասիհաթէլէրի խազնէլէյիփ՝
անլէրին կէրէքէլէրինի սընամագ նէյէլէթլէնտիք :
Էհլէմ՝ չօգտան պէրու պու իքի իխթիյարլէրին
տայաղը՝ օլմուշուտու . անլէրի՝ քէնտիմինքի կի-
պի , 'էկէր վէ պիր քիմէսնէ քէնտիմինքիլէրինէ
վէ պախուսուս էվինտէքիլէրինէ գայըմագսա ,
իմանը ինքեան իթմիշ տիր՝ վէ իմանսըգտէն
տահա պէտթէր տիր՝ տէյի (1 Թիմ . 5 . 8) եա-
ղըլանը պիլէրէք , սէվիփ գայըլըտըմ : Անլէ-
րին կէլէմինի , տախի վէ քէնտի Էօզ էյալէմին-
քինի իտարէ էթմէնին արգուսու , գայըլը թէք-
րար սաթըն ալմագ ճահտիմ պիր արթըլըլան
պիզ իտի : Պէն քէնտիմի աղամըլըն պաղէսին-
տէ օլան խըզմէթինէ պիր կիւնտէլէքճի՝ օլմագ
պաղէտիմ . վէ էհլէմ՝ էվտէ պագը խըզմէթլէ-
րի պիթիթմէյէ կէահտէ պիր չաղըլըլը տը , վէ
քէնտիյի էվտէ իննէ իշնտէ՝ էյիրմէտէ եախօտ
էօրմէտէ իշնէ գօրուտու . կիւնիւն պիր տագիգա-
սը իշնէ գօնուլմագսըզ կէլմէք պրագըլմագտը :
Աղըլ կէլնիրտիք . արփա սույու սաթըլան
մահալտէ եախօտ պիր կէրէքսիզ մատտէ իւզէ-
րինէ պիր ալթմըլըզ սարֆ օլմանմատը . վէ պու
թէրթիպլէր իլէ հէմ մէզհէպին թէսէլլասինէ
հէմ տէ սահիհ ֆագիլըլէրէ պիրէր ազ վէրմէք
վէ տախի գայըլը սաթըն ալմաղա հէր հաֆթա
սանտըլա պիր էզ շէյ պրագմագ գատիրլէնիւ-
տիք : Էյէր պիր ըասթ կէլիշ եախօտ պիր միւ-

ընկձկէթ պիզէ պիր արթըզլըղա երւզլեւք կէ-
թիրսէյտի , մասրուֆուժուզու պօլալթմազտըզ
եախօտ օնու ֆանիլիքէր իւզէրինէ սարֆ էթ-
մէզլիք . իլլա քի օնու տա գայըզ իշնն սազլար-
տըզ : Ղայէթ հաճէթլի իտլիյիմիզ գատար թէ-
սէլլալթլըտըզ . զերա քէնտի պաշըմըզայլտըզ ,
վէ կիւն պէ կիւն իսթէյիմիզն նիյեթինէ եազ-
լաշըրտըզ : Վէ պիւթիւն զախիրէմիզ իշնն
նագտ ազչէ վերմէյէ գատիրլէնիր իտլիյիմիզ է-
ճիլտէն , սլունլարը՝ եագընլէրիմիզ իսէ , պիզ
հէմ տահա էյի հէմ տէ տահա պիր ուճուզ պա-
հատա սաթըն ալըրտըզ . վէ պու՝ պիզի ֆագիր-
լէնտիրմէքսիզ , սէվապ խուսուսլէրի իշնն պիզի
պիր ագարէթ պաշը իլէ թէմամլէտի :

Խօրանթամըզ կէրչէք քի չօղալտը լաքին ,
օնունլա տօսթլարըմը տա չօղալտը . զերա
գուլիպէմիզի տօնատան թէմիզլէք վէ իտարէլե-
լէք , վէ օնտա կէօրիւնէն գանաաթլըլըզ վէ նէ-
շաթլըլըզ , զէնկին գօշուլէրիմիզն՝ վէ խաս-
սէթէն , համարաթլէրի եարտըմ հտէճէք օլուփ
անճագ , թէնպէլլէրի երւթէլէնտիրմէյէճէք թէր-
թիպի օլան աղամըն վէ գատընըմըն տիգգա-
թընը չէքէրլէրտի :

“Փագիրլէրի ազչէ վէրմէյի խօշլանմազլարտը
անճագ , շէտիտ գըշլարտա եախօտ պահալը
մէվսիմլէրտէ պիզէ ուճուզ ֆիյաթտէ սաթըն ալ-
մագ իզն հտէրլէրտի . սլու պիզէ ազչէ իտի . զերա
ճիւզի նագտիմիզի հաֆթալըզ մասրուֆ իշնն հի-
սապ էթմէմիզտէ , ուճուզ ֆիյաթտէ սաթըն ալ-

մագ ի՞նչ թեգքերէմըգտէն հէփ պիզէ գալան՝
չէքմէճէմիզէ՝ կիրէրտի :

“Եւ այն չօճուղլարըմըզ մէտրէսէտէ պիր հօտիւլ
տէյի պիր օնլուզ եախօտ հօտիւն պիր քիւչիւք
խըզմէթ իչէն գօնչուլէրտէն պիր պախշիւ իւն կէ-
թիրսէյտիւն , օնուկլա եէմիշ սաթըն ալմանըն
եէրինէ , իվէ կէթիրիպ ‘պապայա գայըղը սաթըն
ալմադա եարտիւմ՝ իտէր՝ տէյերէք անալարընա
վէրիւլէրտի . վէ քիւչիւք խապնէմիզէ չօղալթ-
մադա ի թիրգատճա սուսուլուրտու : Երճէ մէշ
էթմէլէրին դայէթ սիւրէքլէ իտիքլէրին , վէ պիր
չօճուղու կիտէճէյի եօլտա թէրպիյեէ էթմէմիզ-
տէ , ‘իւթիյարլէնիւսէ տէ անտէն այրիւմա-
եաճազ’ (Թէմսիւ . 22 . 6) տէյի Թաղըլ վաւոր-
նըն թահգիզլիւնի կտինիւր իտիւմիզէ զէքէ
տէրէք , անլէրի չօճուղլուլէրինտէն միւրիւվ-
վէթլէ՝ համարաթ վէ հաճէթլէ օլմագ հօյրէթ-
մէյի պօրճում տույարտըմ :

“Իօյլէճէ պիզիւմ քիւչիւք խապնէ՝ օ գատար
չօղ արղուլէնիւն եէքիւնէ պէշ ըրեալ գալա-
նատագ , տույուլմագսըզճա վազիթ պէ վազիթ
չօղալտը . վէ չօղ տէֆա գըլմէթլէ հչլէմ վէ պէն՝
‘կէօյիւն մուպարէքլիւի սատագաթլը չալըմա-
լարըմըզն կէլէշաթիւնտէ դայէթ նիշանիւ օլ-
տու՝ տէյի սէօյլէշըրտիք :

“Լաքին եէլթէնէն տիւշիւշ՝ հէփ իւմիտլէրի-
միզէ պօշա , չըգարմագ կէօրիւնիւրտիւ : Պիր ախ-
շամ իշիմտէն կէճ վազըթ հվիմէ կէլէյօրէն ,
եօլտա պիր ճիզտան կէօրտիւմ . վէ օնու աշմա-

տա , ճիգտանտէ ատը օլտուղու՝ տախի վէ պէն ախշամ օ եօլտան օնու կէչէրքէն կէօրմիւշ օլտուղում էճիլտէն՝ ափաշեքեար լազըմընա կէօրէ ազամա միւթաալլեգլէնիւր գուլփանեայա տաիւր էլլե ըքեալլըգ պիւր թէմէսսիւք պուլտում լաքին , էվինէ տէօնմէք գարարտէն կէճ օլուփ՝ եօլումն էլէրլէնտիմ : Մատտէյի էյալլեմէ նազլ էթմէմտէ , քիւշիւքլէր սէվինճտէն սըչըաշմաղա պաշլատըլար : ‘էյ սէվկիւլլէլէրիմ՝ նէ վար’ տէտիմ : ‘Շէյ , պնպա , գայլգ , գայըգ . պիգ շիմտի իքի եա իւշ գայըգ էտինէպիլլերիգ՝ տէտիլէր : Օնլարը պազըշըմլա ազարլէյիպ , ‘քիմլին ազէսի տիւր պիլլըմիտիպիգ՝ սօրտում : ‘Օնու սէն պուլտուղուն էճիլտէն , պնպա , սէնիւշ տիւր’ տէտիլէր : Ասըլ սա՛հպի պէն օլմատըղըմը օնլարա գըքը էթտիւրթտիմ , վէ օնու պիգլիմ՝ ազէ սանտըղընը սայարագ , քի օնու պէն բասթ կէլէ ղսյպ էթմիշ օլսայտըմ տա , պիւր եապանճը պուլուպ կէօթիւրմիւշ օլսայտը , չէփսի ննսըլ տուեաճագ օլուրլարտը . Աղըգ Քիթապլար՝ չէմշէքիւ վուգոլլէրտէ ‘պաշգալէրի պիգէ էթմէք իսթէտիյիմիւր կիպի , տիւնըլէրէ էթմէք՝ պիգի սալըգլարլար , տէյի չէման օ սաէթտէ տէյէրէք , վէ պու վագիյէտէ աճէպ սանտըղըմըղը պուլլան եապանճը օնու թէքըար պիգէ վէրմէք արգըլլամըլ օլմայաճագ մը օլուրտու տէյի անլէրէ սօրարագ , անլէրէ տիւշիւնմէք տիլէտիմ իտի :

“Պու սէօհպէթ՝ անլէրին կէնճլէք ազըլլէրին .

տէ արգուլէտիւնիմ մէյմէյի՝ հասլ էթտի . էօյլէ պիր անքսիւնին թէշպիհէյլէ սիւքիւթլէնիպ սա-
րարտըլար . վէ ‘պաշգալէրի քէնտիլէրինէ էթ-
մէք արգուլէտիքլէրի կիպի էթմէնին’ եալտըզ-
լը թէնպիհիսի հիշ ունութմամայը վէ Սիւ-
լահըն անլէրի պօրճլանտըտըզլէրինտէն անսլա
պիր եանա սանփմամայը անլէրէ պիր տէրս օլմագ
նիյազ էթտիմ :

“Տախի , Թանրընըն պէրէքէթինի ֆէնա ֆի-
լլէր իւզէրինէ ումամագ օլտուղումուզ էճիլ-
տէն , գայըղա՝ սաստագաթսըզ շարէլլէրլէ ասլա
մալլէք օլունուլմագ իտուկինի անլէրէ կէօսթէր-
մէյէ , պու բուխսաթը թուլթտում : Է՛քէնտի ,
էյրիւնէ գարըը չօճուզլարը նասիհաթլէմէ ի-
չին , վէ անլէրին կէնճիլլէք աթըմլլէրինի տօղըու-
եա գլաղուզլամա իչին կէօյտէն գուրուլու շարէ-
լլէր օլան՝ մէզհէպին վէ ատէպիւնին պու թէմէլ-
լէրինի անլէրին թագէ անգըլլէրի իւզէրինէ գայ-
նագըլլա պասմա իչին էօյլէ բուխսաթլէրի գու-
ճագլամատան տահա պիւյիլէք նէսնէ հիշ եօգ
տուր գըլաս իտէրիմ : Էրքէն մէզհէպանի էօյ-
րէտիշ՝ պանկա պիր նագլ օլունմագ ալգըշ օլ-
տու :

“Կէլլէլմէքի , իրթէսի սասպահ ճիգտանը գօյ-
նումա գօյուպ , ծնու՝ էվ ահալիսի գանգտըզլայն
աղամա վէրմէք նիյեէթիմ օլարագ , իլէ կիթտիմ
անճագ , գօյնումու եօգլայըպ ծնու հիշ պիր եէր-
տէ պուլլամայընճա , տույուլլէրիմ նէ իտիլէր :
Կէլտիյիմ եօլ սըբա կէրիսի կէրիսինէ տիգ-

գաթ պիրլէ հէփ եօլու պագարագ աճէլէլէնտիմ՝
անճագ , պօշ . հիշ պիր էօյլէ շէյ կէօրիւնմէյի-
տի : Տույտուղում աճրտան ֆամիւեամը ազատ
սագլամագ արգուլէտիյիմ սէպէպտէն , գուլի-
պէմէ տէօնմէք իսթէմէտիմ . վէ ճիգտանը տահա
պուլմագ իւմիտլէրիլէ , օրատան կէչմիշ օլտու-
ղումու Ֆիքրիմէ կէթիրտիյիմ պիր պաշգա չը-
ղըրա եէլթէնէրէք իշեմէ կիթտիմ : Պաղչէ գա-
փուսուհա կէրի տէօնմէմտէ , պահա՝ պիր եը-
ղանան մագամտէ , աղամըլ պիր ճիգտան զայպ
էթմիշ իտի , պուլտուղումու վասֆ էտէրէք .
վէ իշ վագթինտէ պաղչէտէն ուզագ ատէմ սալթ
պէն օլուփ՝ ատէմլէրին պագիսի տախի էօյ-
լէ հիշ պիր շէյ կէօրմիւշ իտիքլէրինէ ինքեար
կէլիփ՝ ծնու պէն էլէ աթմըշ օլմալը օլտուղումու
նէթիճէլէնտիւրմէյէ հէր սէպէպ վար ըտը տէ-
եի , իշքիլէնմիշ իտիյիմի տէյէն պաղչէպանտէն
սէօհպէթէ՝ սուհուլտում : Պէն ճէվապ վէրէ-
պիլմէմտէն իլէրի , փուսարըգ չէհրէմ իշքիլի-
լէյի կէօսթէրտի . վէ պիր ղէյրի խըլմէթքեար
չըգա կէլիպ՝ աշեքեարն չըգարըլտում . գերա է-
վիմէ պիր քիմսէ կէօնտէրիլմիշ օլուփ՝ էհլիմ վէ
էյալիմ՝ հէփ ծնու իգրարլանմըշլար տա ճիգտա-
նը վասֆ էթմիշլէրտի տէյի , տէտի :

“Միլէրէ նսըլ մատտէյի սէօյլէտիմ անճագ ,
հէր պիրինէ կէրչէքլէնմէք միւհասիպէթսիլ կէօ-
րիւնիւրտիւ . հէր վագայէ՝ պահա գլտտ իտի .
վէ (ծնա կէրի պագմաղա եիւրէյիմ տիթրէր)
հապսէ թուլթուլուպ գընտանէ գալտըրըլտում :

Սուչսուգուղուղումու իփատէ էթտիմ լաքին, պիւ
ինամ գազանմատըլըմա թաաճախլպ էթմէտիմ:
Հիմտի եիւրէյիմի գասալէթ սըգտը. ֆագիրէ
էհլըմ՝ գըլմէթլը շօճուգլարըմ վէ իւթիյար
տօղուրանլէրիմ հէփիսի պիրտէն պէհուգուրըու-
ղա պաթտըլար. հէման օլ անտէ, տիւնեէվիւ ար-
զուլէրիմիզն քէմալէթինէ սանքի էրիյօրքան,
ումույօր իտիյիմիզ րահաթլըղա պէտէլ, ճէ-
մի՝ իւմիտլէրիմիզ պօշա չըգտըլար. վէ, տա-
հա պէտթէր, շանըմ քերլէնտի, վէ չօգ քէրրէ
ամէլէրինի մահքիւմլէմիշ օլտուղում հէփ տիւ-
սիզ գաիուէօլտաշլէրիմ ափէրին շաղըրշա-
րագ, պէնիմ սէպէպիւմտէն մէզհէպի խօրլէր-
լէրտի:

“Սէֆիւլլիմ սանքի տօլմուշ կէօրիւնիւրտիւ.
վէ պու երղնագ իզթիրապլէրին ալթընտա, է-
եէր մէզհէպին թէսէլլալէրի պահա տայագ օլ-
մասայտըլար, ֆիւ վագը պաթմըշ օլուր-
տում: Սուչսուգ օլտուղումու պիւրըտիմ,
վէ պու (Օհպուրտէ լի. 37. 5, 6) ‘եօլըւկու
Բապպէ՝ իամարլա վէ աղա թէվէքքիւլ էյլէ վէ
օ իտէճէք տիր. վէ սէնիլ սատըգլըղընը նուր կի-
պի վէ շէրթիւթըն էյլէ կիպի չըգարաճագ տըր՝
եազըլան սէօզլէր՝ պահա սալը՝գ վէրիւրլէրտի,
վէ էքսիւմէզ թէսէլլանըն պիր փուշարը օլուր-
լարտը: Պու սէօզլէր սըրտաշըմ իտիլէր: Եօ-
լումու՝ սըգ վէ սըտգը պիւթիւն տոնատէ Բապ-
պէ սըփարըշ էտէր տէ, սէօզլէնճէ, էնճամ հէր
շէյին էյի չըգաճաղընս ինանմագ սալաշըրտըմ:

Չօգ տէփան, պիր դաշ քէրրէ նահագ եէրէ իզթի-
րապ չէքէն ԵՈՒՍՈՒՓՈՒՆ՝ վէ պէնիմքինէ պէն-
դէր իզթիրապէրի օլան՝ Ազնզ Քիթապանի
ախէր ազնզէրին նագլէյեթի իւզէրինէ տիւշե-
նիւրտիւմ. վէ պիր էզ սօնրա Քիքրիմ տիպի-
տիւզ րահէթլէնիրտի : Եիւքիւմիւ Սահիպին
իւզէրինէ աթարտլմ տա պանա տայագլանը-
տը . վէ օլ էսնատէ Ալլահ իւէ գօնուշմամտէ
կէօնէնտիյիմ թէսէլլեւէրի , սէվնէնէն եաշէրի
կէօվէրիմէ սէլ պաղլանմագսըզ, անլա անլամ :
Ա՛ֆիլ իտէրսին , էֆէնտի , մէզէպէ տիւշման
օլմատըղընր ինանըրմ : Ատէմլէրի վարըշէ-
րինտէ սատագաթլանտըմագա վէ տօղըուլթ-
մալա զնյէթ գուտրէթլի շէյ տիր . պէնի պիր զն-
տանտէ՝ պիր թախթ իւզէրինտէ օլան չօգ պիր
պէկզատէտէն զնյատէ թալիլլէնտիրմիշ տիր :

«Այէլլիմ քի . Բապպէ կիւվէնմէք տէ , սատա-
գաթա էթմէք նիյեթլէնտիմ, վէ , ալէրչի հիշ
պիր նիյեթլ օլմագսըզ, մէպլաղըն իքինէն զայպ
օլմասընա սէպէպ պէն օլմուշ օլուփ՝ ծնու գուտ-
րէթիմէ էտա իթմէյէքիւշեք խազնէմիզնէ եէ-
քիւնիւնիւ սուսմագ նիյեթլէնտիրտիմ . վէ օն-
ա , գըլմէթլի էհլիմէ՝ պու աղըրլը թէնպիհի
վերէյիմ տէյի խապէր կէօնտէրտիմ ամմա ,
հէյ վահ , էհլիմիւն կէլմէսինտէ պու գուրպանըն
քեար էթմէյէք օլտուղընու պուլտում . զի-
րա,՝ աղամ գուլպէյէ կէլմիշ օլուփ՝ թէմէսսիւ-
եի նասըլ պուլմուշ իտիյիլի լաքին , անքսիսի-
նէ ծնու թէքրար զայպ էթմիշ իտիյիլի , օնա

փէք աշիքեար նազլ էյլէտիմ . վէ գօճամլէ պէն՝
 իբիմիզ գուտրէթիմիզլէ ծնու թէքմիլէն էտա
 իտէրիզ տէյի արթըրտըմ . պատէհու պիզիմ
 քիւշիւք սանտըլը-իւէրի կէթիւրիպ՝ օ գատար
 վագիթտէն պէրու թօիլանմըլ օլան գապլա-
 նանը , էօտէյէճէք իտիյիմիզին եէքիւնիւնիւ կի-
 պի ծնա գապուլլանմա գ տիլէտիմ՝ տէտի : Լա-
 քին , էֆէնտի , ‘հէփ օ ազէյէ մալիք օլմամըզ՝
 թագսիրաթլը օլուշումա քէնտիտէն աշիքեար
 իսպաթ տըր . զերա պիւյիւք խօրանթամլա ,
 վէ գօշըլլէրիմիզտէն իսէ տահա չօզ բուխսաթ-
 լէրիմ օլմայըպ՝ էօյլէ պիւր եէքիւնիւ սատա-
 գաթճա գազանա պիլմիշ օլտուլըմ մուհալ
 ըտը . վէ օ էճիլտէն պիթէվիճէ էօտէմէմէտէք
 պէնի զընտանտէ սագլամագ նիյեէթլէնմիշ ի-
 տիյինի՝ տէյերէք աղամ էօլքէյլէ գապուլլան-
 մատը տէյի էհլիմին արթըրմասընտա , իզթի-
 րապըմը սէն տույ , տէտի գայըզճը :

‘Իզթիրապըմ օլ անտէ ֆիլ հագիգա զայէթ
 չօղուտու : Հէր շէյ պանյա զըտու օլմագ կէօրիւ-
 նիւրտիւ : Հէփ պագըշարըմ գարարմըլ օ-
 լուփ տա , ‘գարանլըղը այտընլանտըրմաղա ,
 վէ չափարըզ շէյլէրի տօղըլլթմաղա՝ վանլէ-
 նէն Ալլահ , եալընըզ իւմիտիմ իտի : Եիւրէ-
 եիմ ծնուն վան ու գայըրըշընտա ըահէթլէ-
 նիւրտի . վէ ֆիքրիմ անի վահիտտէ քէնտու
 իւնքիւր ըահէթլիւի տույարտը : Պէնի թէ-
 սէլն էթմէյէ սավաշըյօրքան , կէօպեաշէրին
 պիւր թուֆանը իւն եէկիլէն գըմէթլը էհլիմ ,

կէվէմէ, պու ճիւմէյիւն երեսն հէր շէյ էյի օ-
լաճագ տըր . իւզերիմէ գօնուլան զապահաթտէն
եանա սուչսուգում, վէ ահա գուլլուգ էթմէյէ
սավաշտըղըմը Թահրը, պու աը իւզերիմիգտէ
գալմաղա ասլա պրագմայաճագ տըր : Օնա հիշ
պիր քիմսէ ասլա պոշա կիւվէնմէտի, վէ եա պէօյ-
լէ եա շէօյլէ պու մատտէյի աշեքեարէլէյէճէք
տէ, տախի օնու էյլէյիմիգ իշնն իշլէտէճէք տիր
տէյի գանարըմ' տէտիմ : Վէ էօյլէճէ օլտու :
Իշտաշլէրիմին պիրի ճիգտանը, պէն տիւշիւր-
տիւքտէն սօյրա, պուլմուշ օլան քիմսէ' օլ-
տու : Պէնտէն պիր գաշ տագիգա սօյրա հէման
օ եօլսըրա քէնտի իշննէ կէլմիշ օլուփ վէ կիւ-
մանըն իւզերիմէ տիւշմիւշ օլտուղունու իշե-
տիպ' տիւշիւշիւ քէնտի էօզ ֆախտէսինէ տէօն-
տիւրմէք տէ, մէպլաղը կիզէմէք թէճրիւպէլէն-
տի . օնու քէնտի էօզ սանտըղընտա, օնուն իւ-
զերինտէ հիշ կիւման օլմայաճագ իտուկինի
տիւշիւնմէսինէտէք, պիր գաշ հաֆթա սագ-
լամըշ օլուփ' կիթտի տէ թէմէսսիւյի ազլէյէ
թէպտիլ էթմէ իշնն սուլտու, վէ օլտէմ կիւ-
մէնլէնիլիպ' աղամ օնու թուլթուրտու վէ պէն
սալը վերիլտիմ :

“Պունճա սէֆիլլեքտէն թալլելլէյէ իքինճի
տէյիշլելշ, պեղէ սանքի գարարտէն զեյատէ օլ-
տու : ‘Իշ պու Բապպտէն օլտու, վէ կէօզլէ-
րիմիգտէ թաաճճիւպլլէ իտի.’ զերա աղամ պէնի
շաղըրըպ' կէլմիշլէր խուսուսինտէ չօզ հիւզիւն-
լլէ սէօյպէթլէրլէ, օնուն կիւմանըն իւզերիմէ

մէթինէվիշ օլան ճիւղի մէպլաղը թօփլամը օլ-
տուղում շարէլէրի պահա նագլ էթտիրթտի :
Օնուն նագլէնէթինի , հալա էթմիշ օլմամճա ,
էօն էթտիւմ . վէ չօճուգլարըմը՝ թէմէսիւլիւ
պուլմամ իւղէրինէ օրանսը սէվլինճլէրի իչին
աղարլամը օլտուղում գըստէյէ կէլմէմտէ ,
չէհրէսինտէ չօգ միւրիւվէթլէթլէ գալգուր տա ,
թէմէսիւլի աուճումա գօյարագ , 'ալ , թէմէս-
սիւք օնլարըն օլուն . սատագաթլըլըղըն հէմ
հագգ իւճրէթի , հէմ սահա էտէպիլըր իտիլիմ
էյ էյի վէ եալընըլ էօտէյիշ տիր . վէ էվլատլէ-
րինէ էօյրէտիշին սէվապընըն պիր թաստիդ
իսպաթը՝ օշաճուղ տըր . գիրա անյէր էօյլէճէ ,
սատագաթլըլըղըն վէ ֆագլէթլէլիկին ֆայի-
տէսինի էրքէնճէ կէօրիւպ տույաճագ տըլար ,
տէտի :

Պու միւրիւվէթլէ վէ լայըլը քիշեգատէ ,
պիր հաֆթատան ըսա տահա աղ , մալիք օլ-
տուղում գայըղըմը սաթըն ալմամտա չօգ ճահտ
էյլէտի : Ազամըն պախշիշինն արթանը , վէ
տախի գայըգճըլըղըն ֆախտէսի , պէնի՝ օնլարը
պիգէ Թանընըն միւտայիմլանտըրաճաղընա , վէ
պիգը քէնտի աղիլ սէօգիւնէ կէօրէ իշլէնէ տուր-
մաղա , վէ միւրիւվէթլէ՝ սատագաթլը վէ չա-
լըղան օլմաղա պիգը գատիրլէնտիրէճէյինէ թէ-
վապիճէ իթիմատ գըլար իտուկիմ թէսէլլալը
հալլէրէ գօտուլար : Վէ հէլալգատէ չալըղանը-
ղըն մէյվէսի տաիմա թաթլը՝ տըր տէյի , քէնտի
տսըլ թէճրիւպէմտէն տէյէպիլըրիմ : Հալա տա-

խի ղէյրելէնէ եարտըմ էթմէք զատիրլէնմէնին սէֆասընը էտինիրիմ. զերա պիր զէնկին կէշե-
 ճի գայրլըմը թուլթմատա, (վէ ծնու՝ վասփըմ՝
 զօնշուլուգտա աշիքեար օլմասը էճլինտէն, չօգ-
 ւար էտերլէն) եւք կէլէն ֆաղըրը եարը պա-
 հայլա կէշերմէյէ պէնի գատիրլէնտիրիր քերամ-
 տան իսէ, չօգ քէրրէ տահա՛ զեյատէ վէրիր. վէ
 պու պահա՛ սատագաթլըլըգ իշին պէլլէնէն էխ-
 լագըմա, զօնշուլուգտաքը պիր գայրգճընըն
 իշինտէն իքի գաթ զեյատէ, տախի վէ պիր սիւ-
 րէքըն իշ վէրմիշ տիր. զերա պէնիմլէ պիր տէ-
 ֆա՛ կէլեպ պիր էգ եարէնլէք իտէնլէրին հէփի-
 սի, էյէր քէնտի հալլէրի պրագաճագ օլսա, զ
 պէնիմլէ թէքըար կիթմէք ճան աթարլար. վէ
 եօլումա կէլյօր օլան քէնտի թանըշէրի պէնի
 փէշ չէքէրլէն. շէօյլէ քի հէր խուսուստա, ‘սա-
 տագաթլըլըլը փէք կիւզէլ օլմագ՝ պուլու-
 րում:

“Պէօյլէճէ, տախի մասլահաթըմ պիր սէ-
 ֆա՛ օլմուշ տուր: Սատագաթլը վէ օրանլը
 համարաթլըղըմ իւզէրինէ Սիլահըն պէրէքէ-
 թինի կէօրիւրիւմ. վէ պիր եօլճուլա ասլա
 պիր արպէտամ օլմատը. զերա էյէր պիր քիմսէ
 սէօզ աշլամաճ չըգարսա, քէնտի ասըլ սէլա-
 մէթիմի վէ պաշգալարընքընը պօղմատան զեյա-
 տէ՛ իսէ, պիր ապ զարար չէքմէք իսթէր տէ, էօյ-
 լէ վարընմատան վէլ հասըլ անլա երգըմամ:
 Տինտար օլմագ իգըարլանը պիր ատէմ, պիր

սատագաթլը ատէմ կիպի , ասիւտէ օլմալը տըր , եօխսա տինի պօշ տուր :

“Վ է կէճէլէյին քէնտի քիւչեւք գազանճըմլա էվէ քէնտի էյալեմէ կիթմէմտէ , ծնու՝ սէֆանըն պիր ճէննէթի՝ օլմագ պուլուրում : Էյլեմ՝ զապուն էյվալեմիդէ կէօրէ , պէնի էվտէ , պիր պաշգա եէրտէ օլմատան իսէ , տաշա թալըլն նիճէ իտէպիլեր իտիյինի տաիմա թէրքիմլէնի : Վ է չօճուգլարում՝ պիր պապանըն կիւլեմսէմէլէրինէ իւհագլաշմաղա , վէ կիւնտիւգլէյին կէշմիշէրտէն եանա քէնտիլէրին ճիի քիւչեւք նագլեյեթլէրինի պանլա տէմէյէ պէթլէրլէր : Վ է քիւչեւք գուլեպէմ , ֆագիրիսանէ իսէ տէ , տաիմա փարլագ վէ թէմիդ վէ սըրալը վէ սէլամէթ մէսքեանը տըր :

“Միւրփասուլու սաթըլան էվէ , տէտիյիմ կիպի , անլա տատանմամ , նէ տէ՝ փէշն գայըրանըն վերմէյէ խօշլանըր իտուկի օ սէվապլէրին սալթ պիր վէքիլիարճլում տէյի պիլէրէք , պօշ եախօտ իգթիզասըդ եէրէ պիր ադչէ խարճարում . վէ պու եօլտա պէն՝ ըուխսաթլէրի օլտուգճա արփասուլունուն պիր գատէճինի իշմէյէ կիթմէնին ալըըմընտաքը ճէման պիր մասլաշաթտա օլանլարտան ըսա տաշա զիյատէ պիր ալթմըշլըգտան պիր եիւգլեյէտէք պան պայաղը ճէր կիւն գուրթարըրում . վէ պու՝ ֆագիրլէրին սէվապը իչէն տէյիլ չօգ միւտտէթտէն պէրու գուրուլան պու խօրա սանտըգլէրին պիրինէ գօնուլուպ՝ կէչէն սէնէ սալթմըշլը-

եալտան աշաղը եէքիւնլէնմէմիշ տիր. շէօյլէ քի պէնիմ հալեմտէ օլան պաշգալերին խարճ էթմիշ օլաճաղընը խազինէլէմէյլէ զէնկինլէնիյօրում , վէ տախի նագլ օլունմնպճա զեյատէ թէսէլլալըյըմ : Պէտ սէվտա վէ իսրաֆ , էֆէնտի , սէֆիլլեյին մահսուլտար տօղուրանլերի տիրլէր . 'ամմա Խիւտափէրէսթլէք ,' (կիւպէլ իպատէթլէք ,) Ազեզ Քիթապըն տէմէսինճէ , (1 Թիմօ . 4 . 8 ,) 'շիմտիքի վէ կէլէճէք էօմրիւն պիր վաժտընը էտինէն , ճիւմլէտէ Փախտէլե տիր' :''

Քիշեզատէ՝ գայըգճընըն հիքեայէթինէ վէ սէօհպէթլէրինին տինտարլըղընա մուպալաղնյլէ խօշլանտը . վէ պու տէմտէն , ծնուն ֆամիլեա սըլլէ (էվ ահալիսի) թանըշլանըպ՝ քիւշեւճէքլէրէ քիթապլար վէ թա՛լեմլէր , վէ իխթիեարլէրի , եաշատըգլարը գատար , թէսէլլալանտըրըաճագ շէյլէր վերէրէք , ծնա քէնտի գուտրէթինտէ օլան հէր միւրիւվվէթի էթտի :

Սատագաթլըլըղըն եօլլարընտան էօյլէ հէյպէթլէճէ սափմըշ օլան թալիսիզ իշտաշա նէ օլտու տէյի պիլմէնին զնյէթ արգուլուսուլտու . վէ , պիր ճիւպե հապըստան սօնրա , սատագաթլը գայըգճընըն եիւրէք ալըճը նիյազնլէ , թէճրիւպէնին՝ իշտաշընըն եօլունա տուշմիւշ օլմասը , թէմէսսիւլիւ զայպ էթմէտէ , եարը պէ եարը ծնուն հաճէթսիզէնմէսինտէն իտի տէյի տէմէսինտէ , աղասընտան սալըվէրիւմիշ իտիյինի էօյրէնտի : Պունտան մա՛տա , պիր զնյէթ պիւ-

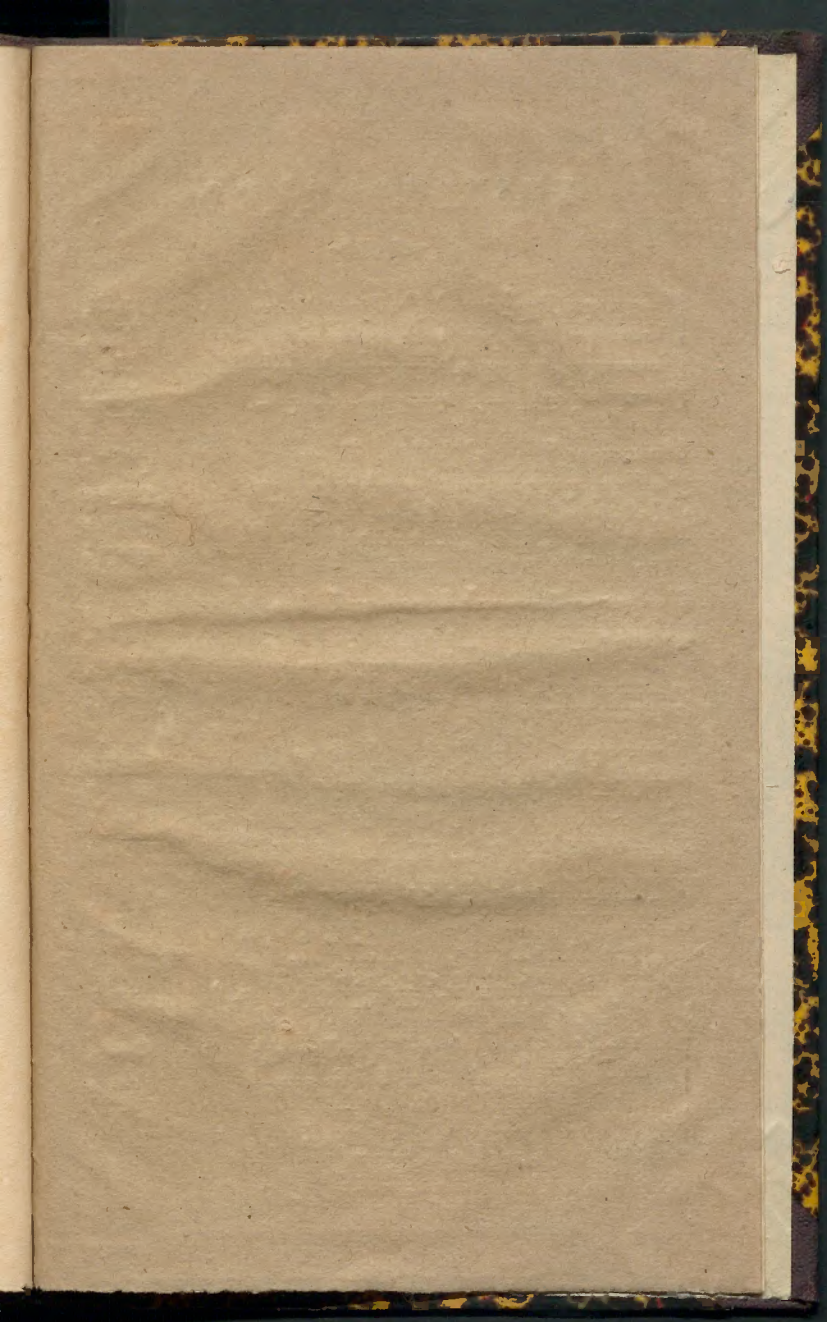
եիւք խօրանթասը վարրտը . վէ աղասը՝ ծնու ,
 քէնտի չօճուգլուղունտա պիր էյի թէրպէյէյէ
 մուպարէքլէնմէմիշ պիր ատէմ՝ իտի . շէօյէ քի
 Սիւահըն սալթ ճիւկի գօրգուսունու կէօզլէրի
 էօնիւնտէ էտինմէյէրէք , պիր սուշուկ ատէմին
 երգըմընտան քէնտույի զէնկինլէնտիրմէք ում-
 տուղու պու ֆէնա ամէլի էթմէյէ զնյէթ գօլայ-
 լըզլա էլէթիւմիշ իտի տէյի տիւշէնէճէք գա-
 տար էյի իտի : Սատագաթլը գայրգճընըն մէշ-
 հուրլուղու վէ տինտար էխլագըլլա պէրապէր
 էթմիշ իտիյինին ֆիքրի՝ պու սէֆիլ եօլտաշըն
 իւզէրինէ էօյէ գուվլէթլի պիր թէսիրաթ է-
 տինտի քի , սօյրա պունու՝ “սանլա էթմէք իս-
 թէմէյիճէ , պաշգալարա էթ ,” քէնտի գուլի-
 պէսինին գափուսու իւզէրինէ եազմը իտուկի-
 նի արթըմաղա պիւյիւք սէֆամ վար : Վէ ,
 Սիւահանի ինայէթէ կիւվէնմէտէ , կէլէճէքտէ
 քէնտիսի պու գանունա եէլթէնմէք տէ , ծնու
 տիգգաթիլէ չօճուգլարընըն իւզէրինէ սիքքէ-
 մէք նիյէէթլէնտի : Պիւթիւն եազընլըզտա
 կէրչէքտէն պիր պէլլի գանուն օլտու . զի-
 րա հէր քիւշիւք չօճուգ նագլիյէթի իշիթմիշ
 օլուա՝ պիր շէյի էթմէգտէն իլէրի , ամէպ գար-
 տաշը եախօտ պաճըսը եախօտ տէրստաշը հէ-
 ման օլ շէյի ծնա էթմէք հազլանաճագ օ-
 լուրմույտու . վէ էյէր օլմագտըյսա , ամէլն
 քէօթիւ օլտուղունու տիւշէնմէլէյտի , վէ ֆաի-
 տէ հէր նէ գատար պիւյիւք օլուրսա տա , է-
 տիլմէմէք տէյի սէօյլէնիլեր իտի : Եիւպհէ-

սիւղ իմտի ուղունճա եաշամըշ վէ չօգ էօմը կէօրմիւշ վէ մկսհպանի էօյրէտիշնն բուխսաթ-
լէրինի կէօնէնմիշ օլանլէր՝ պու միւտահանէ-
սիւղ վէ ասսահ գանունտան ասլա կէշմէյէճէք-
լէր: Հէր տէրէճէյէ հէման պիր տիր . նօմօ-
սուն իքինճի Թախթասընըն եէքիւնիւ տիր .
վէ ծնուն Թէսիրաթը ալթընտա իշլէնմէզ ա-
տէմ, ֆիքրինին եհնիլէնմէսիլէ ասլա տէյի-
շլմէտիյինի ասփաշքեար կէսսթէրիր: Օերա
Աղեզ Քիթապ՝ հէփ ինսան ճինսի Թապիւթ-
լա հէմ սուշլու հէմ Փասիտ տիր. “պիւթիւն
տիւնեա Բանըրընն հուղուրինտէ սուշլուլա-
նը” (Բօմա . 3 . 19) վէ հէփիմիզ “սուշլէր-
տէ վէ կիւնահլէրտէ էօլիւլէր օլանլէր, վէ Թա-
պիւթճա տարղընլըղըն օղուլլէրի իտիք” (Է-
ֆէսուս . 2 . 1, 3) տէյի պիպե ղայէթ աշքեար-
ճա էօյրէտիր: Վէ տախի պիր ատէմ կէրէք-
տէն տինտար օլմատա, պիր եհնի ատէմ օլուր,
վէ “Քրիստոս Յիսուստա էյի ամէլլէրէ եարա-
տըլըր” (Էֆ. 2 . 6) տէյի պիպե էօյրէտիր: Ա՛զլը-
նըն միլ ու հէվէսլէրի պիւզ պիւթիւն Թէպտիլ
ու Թաղըր օլուրլէր. ծնուն Թէրպիյէսի տիւզլէր.
վէ ծնուն տինտար՝ գանունի վէ սատազաթլը
տավըանըշ, պիր սահիհ Քրիսթիյան տըր տէյի
էտինէպիլէր իտիյիմիզ էն կէրէք իսպաթլէր
տիր: “Էէէր պիր քիմսէ Քրիստոստա” իսէ,
“պիր եհնի եարատըլըշ” տըր (2 Գօրըն . 5 . 17)
տէր Պօլոս բէսուլ:

Քրիսթիյանլըզ՝ չօգլարըն օ ֆանի վէ իսէ-

եալն կիպի թուլթար իտիքէրի շէյ տէյի՛ւ տիր :
 Պիր սատէ ատ . պիր Բապպանի կիւնիւն ատէ-
 թի . պիր մէմլէքէթ ըռսուլէրինէ պիր միւ-
 թիւլէնիշ տէյի՛ւ տիր : Պիր ատէմին շան
 ու վարըշնը տէյիշտիրի . ծնու՝ պու սատա-
 գաթըլ գայըգճը կիպի գանաաթըլ՝ համարաթ՝
 վէ ֆաիտէլն իտէր : Վէ էյէր պուշու էթմէգ-
 սէ , մեզէպին ճէվէրինէ վէ կէօյիւն սիքքէլէ-
 եիշնէ միւհթաճլէնի . վէ ծնու իգրարլանան
 քիմսէ՝ Ինճիլէ թապտըգ պիր կէլիմ հտինմէ-
 տիքճէ , սալթ քէնտի էօզ ճանընը ալտաաըր :

Ս Ս Տ Ս Գ Ս Ի Լ Ը Լ Ը Գ

Սատագաթլը՝ Թըր՝ Թահրը Թաա	լա ,
Սատագաթլըլար՝ օլուրլար ա	լա .
Սատագաթսըղլըգ՝ պաշա պիր պէ	լա ,
Օլուր ախրէթտէ՝ գուլլանան գու	լա :

Սատագաթլըլըգ՝ իմանտան չը	գար ,
Թահրը գորգուսուն՝ գալպէրէ չա	գար .
Քէմ ֆեքիրլէրի՝ թէմլտէն եը	գար ,
Վէ եիրէքլէրի՝ աշգիլէ եա	գար :

Սատագաթլըլըգ՝ եիրէքտէ եա	թար ,
Իման օլանտա՝ կիւն պէ կիւն աը	թար .
Ընու էտիւնէն՝ գաթար պէ գա	թար ,
Ֆազիլէթլէրի՝ քէնտիյէ գա	թար :

Սատագաթ իւզըէ՝ վարընան ա	տէմ ,
Թահրը թէնպիհին՝ կէօզտիր միւ	տէմ .
Շէո էտէճէյին՝ տիւշիւնիւր ագ	տէմ ,
Ֆէնա մէյիլէ՝ հիշ օլմազ խուտ	տէմ :

Գարտաշ սէվկիւսիւն՝ քէնտիյէ ա	թար ,
Գարտաշ ուզըունա՝ գան թէրէ պա	թար .
Արպէթ պիր կիւն՝ իգպալէ չա	թար ,
Ճէնէթ մահսուլու՝ շանլարըն թու	թար :

Էյ կէօյիւ Պապա՝ լութֆուկա սի	նա ,
Սատագաթլըլըգ՝ իհսան էթ պա	նա .
Բի շէրէֆ վիրէմ՝ աղիզ աուը	նա ,
Էալեք էթմէմլէ՝ ճիւմլէ ինսա	նա :

